

ÖZET

FARKLI CO₂ ORANLARININ BUĞDAY(*Triticum aestivum* L.)’DA BAZI ÖNEMLİ YABANCI OTLARIN GELİŞİMİ, REKABETİ VE HERBİSİT DUYARLILIĞINA ETKİSİ

Gözde MEŞE

Yüksek Lisans Tezi, Bitki Koruma Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. M. Nedim DOĞAN

2014, 71 SAYFA

Bu çalışmada farklı CO₂ oranlarının buğday (*Triticum aestivum*)’da sorun olan *Avena sterilis*, *Phalaris minör*, *Galium tricornutum*, *Sinapis arvensis* yabancı otlarının gelişimi, rekabeti ve herbisit duyarlılığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada CO₂’in buğday ile yabancı otların rekabetli ve rekabetsiz ortamdaki gelişimine olan etkileri belirlenmiştir. Ayrıca yabancı otların farklı CO₂ koşullarında herbisite olan duyarlılıklarının belirlenebilmesi amacıyla da denemeler kurulmuştur. Sonuçlar, buğday gelişiminin rekabetsiz ortamda arttığını göstermiştir. Rekabet koşullarında ise CO₂’in herhangi bir etkisi bulunmamıştır. Ancak yabancı ot rekabeti her iki CO₂ koşulunda da buğday gelişiminde azalmaya neden olmuştur. Yabancı ot gelişimi ise rekabetsiz ortamda CO₂’den etkilenmemiş olup rekabet ortamında azalmalar görülmüştür. Herbisit denemelerinin sonuçları ise rekabet koşullarında dar yapraklı yabancı otlarda herbisit duyarlılığının daha düşük olduğu buna karşın geniş yapraklılarda arttığı gözlemlenmiştir. Elde edilen bu bulgular gelecek yıllarda olması beklenen atmosferik CO₂ artışlarının buğday ve yabancı otlar arasındaki rekabeti ve buğdayla yabancı ot mücadelesini önemli düzeyde etkileyeceğini göstermiştir.

Anahtar sözcükler: Buğday, yabancı ot, CO₂, rekabet, herbisit, *Avena sterilis*, *Phalaris minör*, *Galium tricornutum*, *Sinapis arvensis*